

eten en drinken**groep 0**

In dit thema worden woorden en begrippen geleerd rondom eten en drinken.

Er wordt een winkel gemaakt in de klas waar kinderen dingen kopen en betalen. Kinderen leren tafeldekken en de boel weer opruimen en schoon maken.

Natuurlijk wordt er eten gemaakt: boterhammen, fruitsalade, taart en soep.

De kinderen maken kennis met allerlei etenswaren: groente, fruit, vlees. Ze proberen smaken uit en denken na over hoe iets proeft: zoet, zout of zuur, of combinaties daarvan.

Eten en drinken leent zich goed voor rekenactiviteiten en functioneel schrijven: er wordt gewerkt aan getalbegrip en hoeveelheidsbegrip, en kinderen maken hun eigen geld.

dag	inhoud	pagina
themawoorden	-----	2
week 1		
maandag	1. de winkel -----	3
dinsdag	2. duur en goedkoop -----	6
woensdag	3. boodschappen -----	9
donderdag	4. een boterham -----	12
week 2		
maandag	5. fruitsalade -----	15
dinsdag	6. tafeldekken -----	18
woensdag	7. drinken -----	21
donderdag	8. groente -----	24
week 3		
maandag	9. soep -----	27
dinsdag	10. proeven -----	30
woensdag	11. theedrinken -----	33
donderdag	12. taart -----	36
spiekbrieven	-----	39

woordclusters		eten en drinken		groep 0
1. de winkel	2. duur en goedkoop	3. boodschappen	4. een boterham	
<i>de winkel</i>	<i>de worst</i>	<i>boodschappen doen</i>	<i>de boterham</i>	
<i>kopen</i>	<i>de cent</i>	<i>de boodschappen</i>	<i>met</i>	
<i>dicht (winkel)</i>	<i>genoeg</i>	<i>het mandje</i>	<i>de kaas</i>	
<i>open (winkel)</i>	<i>duur</i>	<i>nemen</i>	<i>de plak</i>	
<i>de portemonnee</i>	<i>goedkoop</i>	<i>het broodje</i>	<i>bovenop</i>	
<i>het geld</i>	<i>teveel</i>	<i>de sinaasappel</i>	<i>de hap / het hapje</i>	
<i>betalen</i>	<i>het vlees</i>	<i>de peer</i>	<i>de jam</i>	
<i>alsjeblieft</i>	<i>te weinig</i>	<i>de rijst</i>	<i>de boter</i>	
<i>dank je wel</i>			<i>smeren</i>	
			<i>de pindakaas</i>	
5. fruitsalade	6. tafel dekken	7. drinken	8. groente	
<i>het fruit</i>	<i>tafel dekken</i>	<i>het pak</i>	<i>de groente</i>	
<i>de appel</i>	<i>het bord</i>	<i>de chocomel</i>	<i>de aardappel</i>	
<i>de banaan</i>	<i>zetten</i>	<i>de fles</i>	<i>de tomaat</i>	
<i>de kiwi</i>	<i>de lepel</i>	<i>het appelsap</i>	<i>de sla</i>	
<i>de fruitsalade</i>	<i>erbij</i>	<i>de kan</i>	<i>de boon</i>	
<i>heel</i>	<i>leggen</i>	<i>de limonade</i>	<i>alles</i>	
<i>snijden</i>	<i>elk</i>	<i>de koffie</i>	<i>worden</i>	
<i>het mes</i>	<i>de vork</i>	<i>het beste</i>	<i>de borstel</i>	
<i>half</i>		<i>het glas</i>		
<i>even klein</i>		<i>de beker</i>		
		<i>het kopje</i>		
9. soep	10. proeven	11. thee drinken	12. taart	
<i>koken</i>	<i>het drop</i>	<i>houden van</i>	<i>de taart</i>	
<i>de pan</i>	<i>de chips</i>	<i>de thee</i>	<i>de pannenkoek</i>	
<i>het deksel</i>	<i>de yoghurt</i>	<i>de pot</i>	<i>het rondje</i>	
<i>de soep</i>	<i>proeven</i>	<i>de suiker</i>	<i>de aardbei</i>	
<i>roeren</i>	<i>vies</i>	<i>de melk</i>	<i>de slagroom</i>	
<i>knoeien</i>	<i>hoe smaakt het</i>	<i>het slokje</i>	<i>smullen</i>	
<i>het schort</i>	<i>zout</i>	<i>het koekje</i>	<i>dikker</i>	
<i>het zout</i>	<i>zuur</i>	<i>de chocolade</i>		

1. de winkel	week 1	maandag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze weten hoe je iets kunt kopen.		
voorbereiding		
Richt in de kring een winkeltje in. Maak iets waardoor de winkel open en dicht kan. Zorg voor een brood en een portemonnee met vijf muntstukken erin.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
de winkel	In de winkel kun je dingen kopen.
kopen	Kopen is dat je moet betalen om iets te krijgen.
dicht (winkel)	Als de winkel dicht is dan kun je er niet in. Dan kun je niks kopen.
open (winkel)	Als de winkel open is dan kun je naar binnen. Dan kun je iets kopen.
de portemonnee	De portemonnee is een klein tasje voor het geld.
het geld	Geld heb je nodig om te betalen. In een portemonnee zit geld
betalen	Betalen is geld geven.
alsjeblieft	Alsjeblieft! Dat zeg je als je iets geeft.
dank je wel	Dank je wel! Dat zeg je als je iets krijgt.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Wop gaat een brood bij Lap in de winkel kopen.

Wat vertel je:

- Wop gaat naar de **winkel**. De **winkel**. Wop heeft honger. Wop wil een brood.

In de **winkel** kun je brood **kopen**. Daar is de **winkel!** Wijs aan. Wop wil naar binnen. Naar binnen in de **winkel**. Een brood **kopen**.

- Maar Wop kan nog niet naar binnen. De winkel is **dicht**. **Dicht**. *Laat Wop voor de dichte deur staan.*

Als de winkel **dicht** is, dan mag je er niet in. Dan kun je geen dingen **kopen**.

Richt je tot de kinderen. Waarom is de winkel **dicht**? *Laat kinderen reageren.*

- Ja, nu is de winkel nog **dicht**. Maar zo gaat de winkel **open**. **Open**. Als de winkel **open** is dan mag je naar binnen. Dan kun je dingen **kopen**.

- Daar is Lap. Lap is in de **winkel**. Nu gaat de **winkel open**. *Laat Lap de deur open doen.*

De winkel is **open**. Wop kan naar binnen. Wop heeft een **portemonnee** bij zich. *Laat zien.*

Een **portemonnee**. In de **portemonnee** zit **geld**. **Geld**. *Laat zien.* Dit is **geld**.

Met **geld** moet je **betalen**. **Betalen**. Als je iets **koopt** dan moet je **betalen**.

Je moet **geld** geven en dan mag je hebben wat je **koopt**.

- Wat wil je **kopen**?, vraagt Lap.

- Ik wil een brood **kopen**, zegt Wop.

- **Alsjeblieft**, een brood, zegt Lap.

- **Dank je wel**, zegt Wop. Wop wil naar buiten lopen. Met het brood.

Richt je tot de kinderen. Dat kan toch niet? *Laat kinderen reageren.*

- Nee. Wop moet nog **betalen**. **Betalen** met **geld**. Uit de **portemonnee**. *Laat zien.*

- **Alsjeblieft**, zegt Wop. Hier is het **geld**. *Laat Wop met twee muntstukken betalen.*

- **Dank je wel**, zegt Lap.

Wop heeft een brood **gekocht**. Wop gaat weer naar buiten. Dag! *Laat Wop uit de winkel gaan.*

Richt je tot de kinderen. Gaat de **winkel** nu weer **dicht**? *Laat kinderen reageren.*

- Nee, de **winkel** gaat nu niet **dicht**. De winkel is nu **open**. Iedereen kan naar binnen.

Om iets te **kopen**.

- Wop heeft nog **geld**. In zijn **portemonnee**. *Laat zien.* Wop kan nog iets **kopen!**

Wat gaat Wop nog **kopen**? *Wat denken jullie? Laat kinderen zeggen wat Wop moet kopen. Speel dan opnieuw uit dat Wop in de winkel gaat en iets koopt. Gebruik daarbij de clusterwoorden.*

vervolgactiviteiten		
1. de winkel	week 1	maandag
1.1 de winkel	kleine kring	mondelijke taalvaardigheid
<p>Laat afbeeldingen zien van een winkel. Bespreek met de kinderen hoe de winkel eruit ziet en wat je daar zoal kan kopen. Gaan de kinderen ook wel eens naar de winkel, en wat gebeurt er dan allemaal? Bespreek wat je nodig hebt voor een winkel en maak samen met een aantal kinderen een winkeltje in het lokaal. Speel winkeltje met ze en gebruik daarbij de clusterwoorden. Laat Wop en Lap als klanten meespelen en van alles vragen. Ga daarna ook zelf meespelen en speel afwisselend klant of winkelier.</p>		
1.2 de portemonnee	kleine kring	mondelijke taalvaardigheid
<p>Laat je portemonnee zien en alles wat daarin zit (zorg ervoor dat er ook pasjes, bonnetjes, een fotootje en dergelijke in zit). Bespreek de inhoud van je portemonnee. Wat heeft hun moeder voor een portemonnee en wat zit daar allemaal in? Laat de kinderen dat vertellen.</p>		
1.3 portemonnee maken	kleine kring	tekenen
<p>Neem een vel stevig papier (A4) en verdeel het in de lengte in drie gelijke delen. Vouw één van de zijdelen over het middendeel en plak de zijkanten dicht. Dit is het deel waar het geld in kan. Het andere zijdeel is de flap van de portemonnee en vouw je over de portemonnee heen. Laat de kinderen op de buitenkant van de portemonnee tekenen wat er in de portemonnee zit.</p>		
1.4 ik ga naar de winkel....	grote kring	woordspelletje
<p>Zeg het volgende: ik ga naar de winkel. Is de winkel dicht? <i>Voel aan de deur.</i> De winkel is open! Ik ga naar de winkel en ik koop <i>Wijs een een kind aan en zeg: 'jij mag het zeggen'. Laat het kind zeggen wat je gaat kopen.</i> Ik koop een <i>Koop wat het kind gezegd heeft.</i> Hier is mijn portemonnee. Ik ga betalen. <i>Pak je portemonnee. Doe alsof je betaald.</i> Alsjeblieft! Hier is het geld. <i>Laat het kind 'dank je wel' zeggen. Laat het kind doen of het jou iets geeft en 'alsjeblieft' zeggen.</i> Dank je wel!</p> <p>Speel het spel vlot en laat verschillende kinderen winkelier zijn en zeggen wat je gaat kopen. Laat de andere kinderen meedoen met je handelingen.</p> <p>Je kunt het spel eerst voorspelen met een van de poppen.</p>		
1.5 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in een winkel kun je brood kopen. - in een portemonnee zit geld. - als je iets krijgt zeg je 'alsjeblieft'. - als je iets koopt dan moet je betalen. 		
1.6 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kun je in een winkel waar je brood kan kopen ook fietsen kopen? - wat moet je doen als je je portemonnee met geld niet bij je hebt in de winkel? - wat kun je doen als de winkel dicht is? 		

2. duur en goedkoop	week 1	dinsdag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze werken aan hoeveelheidsbegrip.		
voorbereiding		
Zet de winkel weer in de kring. Zorg voor een worst en een stuk (nep) vlees. Zorg voor de portemonnee met drie muntstukken erin.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
de worst	De worst is om te eten. De worst is rond en van vlees.
de cent	De cent is geld.
genoeg	Als je genoeg hebt dan hoeft er niks meer bij.
duur	Als iets duur is dan moet je veel geld betalen.
goedkoop	Als iets goedkoop is dan hoef je weinig geld te betalen.
teveel	Als je teveel eet dan krijg je pijn in je buik
het vlees	Het vlees is om te eten. Vlees is rood.
te weinig	Als je te weinig eet dan heb je nog steeds honger.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Wop gaat naar de winkel om worst en vlees te kopen. Maar zijn er genoeg centen in haar portemonnee om te kunnen betalen?

Wat vertel je:

- Gisteren heeft Wop een brood in de winkel gekocht. Vandaag wil Wop **worst** kopen. **Worst**.

Dit is **worst**. *Laat zien. Richt je tot de kinderen.* Eten jullie **worst**? *Laat kinderen reageren.*

Wop eet ook **worst**. Wop vindt **worst** lekker.

- Daar is de winkel. De winkel is open. Lap is in de winkel. Wop gaat naar binnen.

Heb je **worst**?, vraagt Wop. Ja, er is **worst** in de winkel. Lap geeft de **worst** aan Wop.

Alsjeblieft! Dank je wel!

- Nu moet Wop betalen. Betalen met **centen**. **Centen**. Dit zijn **centen**. *Laat zien.* **Centen** zijn geld.

De **centen** zitten in de portemonnee. *Laat zien*

Heeft Wop **genoeg centen** in de portemonnee? Want gisteren heeft Wop een brood gekocht.

Nu zijn er nog drie **centen**. *Tel de centen.* Drie **centen**.

Is drie **centen genoeg** geld om de **worst** te kopen?

- Alsjeblieft, hier zijn drie **centen**, zegt Wop. *Laat Wop drie centen geven.*

Maar de **worst** is niet zo **duur**. **Duur** is hoeveel geld je moet betalen. Voor de **worst**.

- Hoe **duur** is de **worst**? De **worst** is één **cent**. Eén **cent**. Dat is niet **duur**. De worst is **goedkoop!**

Goedkoop. Goedkoop is als je weinig moet betalen. Eén cent is **goedkoop**. Voor **worst**.

- Wop heeft **teveel** betaald. **Teveel**. Wop krijgt geld terug. Van Lap. Want drie **cent** is **teveel**.

Richt je tot de kinderen. Hoeveel **centen** krijgt Wop terug? *Laat kinderen reageren.*

Wop krijgt twee **centen** terug. Want één **cent** is **genoeg**. Voor de **worst**. Drie **centen** is **teveel**.

Doe twee centen terug in de portemonnee.

Wop heeft nog twee **centen** in zijn **portemonnee**. *Laat zien.* Wop kan nog iets kopen.

- Heb je **vlees**? zegt Wop. Ja, er is **vlees** in de winkel. **Vlees**. Dit is **vlees**. *Laat zien.*

Wop wil het **vlees** kopen. Maar heeft Wop nog **genoeg centen** in zijn portemonnee?

Gisteren heeft Wop een brood gekocht. En net een **worst**.

- Hoe **duur** is het **vlees**?, vraagt Wop.

- Vijf **centen**, zegt Lap. Vijf **centen!** Dat is niet **goedkoop**. Dat is **duur!** Heel **duur**. Veel geld.

Wop heeft niet **genoeg centen** in zijn portemonnee. Hij heeft **te weinig centen**. **Te weinig**.

Maar twee **centen**. Niet vijf **centen**. Wop heeft **te weinig** geld om het **vlees** te betalen.

Zo kan Wop het **vlees** niet kopen. Maar Wop wil ook graag **vlees**. Bij de **worst**.

Richt je tot de kinderen. Wat kan Wop doen? Hij wil toch het **vlees** kopen.

Maar hij heeft **te weinig** geld.

Laat kinderen met suggesties komen. Bespreek die en gebruik daarbij de clusterwoorden.

vervolgactiviteiten		
2. duur en goedkoop	week 1	dinsdag
2.1 de winkel	kleine kring	mondelijke taalvaardigheid
<p>Bedenk samen met de kinderen prijzen bij de producten in de winkel, variërend van 1 cent (goedkoop) tot 5 cent (heel duur). Zet op de prijskaartjes het bedrag getekend in centen en het bedrag in cijfers. Voeg worst en vlees aan het assortiment toe. Speel daarna winkeltje en gebruik daarbij de clusterwoorden.</p>		
2.2 geld maken	kleine kring	functioneel schrijven
<p>Laat je portemonnee zien en het geld dat erin zit. Bespreek wat het is en wat je er voor kunt kopen. Laat de kinderen daarna geld maken voor in hun portemonnee. En wat kun je allemaal kopen voor dat geld?</p>		
2.3 hoe duur?	grote kring	rekenen
<p>Maak foto's van de prijskaartjes uit de winkel en zet ze op het digibord. Laat een product uit de winkel zien en laat het prijskaartje op het digibord zien. Laat de kinderen zeggen wat het product is en roepen hoe duur het is. Speel het spel steeds vlotter.</p>		
2.4 geld genoeg?	grote kring	rekenen
<p>Laat aan de kinderen zien hoeveel geld je vandaag in je portemonnee hebt. Wat zou je daarvoor kunnen kopen? Bespreek dat. Vertel dat je met het geld boodschappen gaat doen. Noem op wat je gaat kopen. Dat zijn in elk geval producten die de volgende dag in de taalkring aan de orde komen (in dit geval broodjes, een sinaasappel, een peer en rijst). Is er genoeg geld in je portemonnee? Deze activiteit kun je dagelijks aan het eind van de dag in de grote kring laten terugkomen. Op deze wijze kun je steeds vooruitlopen op wat je morgen in de taalkring gaat aanbieden.</p>		
2.5 worst maken	kleine kring	handvaardigheid
<p>Maak van klei eerst twee voorbeelden: een klassieke rookworst en een streng kleine worstje op een touwtje. De streng worstjes maak je door steeds een rolletje te maken, dat een beetje plat te drukken en vervolgens om het touwtje te vouwen. Maak op deze wijze worstjes met de kinderen. Je kunt ze eventueel ook nog beschilderen.</p>		
2.6 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een auto is duur. - snoep is goedkoop. - als je te weinig eet heb je geen honger meer. - een cent is geld. 		
2.7 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wanneer is iets duur? - hoe maken ze worst? - komt vlees van een koe? 		

3. boodschappen	week 1	woensdag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze werken aan getalbegrip.		
voorbereiding		
Maak een grotere winkel in de kring. Leg daarin wat broodjes, wat sinaasappels, peren en een zak rijst. Doe wat ongekookte rijst in een kommetje. Zorg voor een winkelmandje.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
boodschappen doen	Boodschappen doen is naar de winkel gaan om dingen te kopen.
de boodschappen	De boodschappen zijn de dingen die je in de winkel koopt.
het mandje	Het mandje is een soort bakje voor de boodschappen dat je in de winkel moet gebruiken.
nemen	Nemen is iets pakken.
het broodje	Het broodje is een klein brood dat je helemaal eet.
de sinaasappel	De sinaasappel is om te eten. Een sinaasappel is rond en oranje.
de peer	De peer is ook om te eten. Peren zijn zoet en rond met een puntje eraan.
de rijst	De rijst is om te eten. Rijst is allemaal kleine witte dingetjes. Rijst moet je koken.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je doet boodschappen in een grote winkel.

Wat vertel je:

- Kijk, ik heb een nieuwe winkel in de kring gemaakt. *Wijs.* Een grote winkel. Een hele grote winkel waar je veel kan kopen.

- En vandaag ga ik de **boodschappen doen**. De **boodschappen doen**. Als je **boodschappen doet** dan ga je dingen kopen in de winkel.

- Ik neem een portemonnee mee. *Laat zien.* Ik neem een tas mee. *Laat zien.* Voor de **boodschappen**. De **boodschappen**. De **boodschappen** dat zijn de dingen die ik in de winkel koop.

De **boodschappen** doe ik in mijn tas. De **boodschappen** neem ik mee naar huis. *Ga de winkel in.*

- In deze winkel moet je een **mandje nemen**. Dit is een **mandje**. *Laat zien.* Een **mandje**.

In de winkel moet je de **boodschappen** in het **mandje** doen. Je mag ze niet al in je tas doen.

- Ze hebben heel veel spullen in deze winkel. Wat zal ik **nemen**? Hier is brood. *Wijs.*

En hier zijn **broodjes**. *Wijs.* Dit is een **broodje**. *Laat zien.* Wat zal ik **nemen**? **Broodjes** vind ik lekker.

Ik **neem** broodjes. Drie broodjes **neem** ik. *Pak drie broodjes.* Ik doe ze in mijn **mandje**.

- Hier zijn **sinaasappels**. *Wijs.* **Sinaasappels**. *Richt je tot de kinderen.* Vinden jullie **sinaasappels** lekker? *Laat kinderen reageren.* Ik vind **sinaasappels** ook lekker.

- Maar hier zijn **peren**! *Wijs.* **Peren**. Dit zijn **peren**. *Laat zien.* **Peren** vind ik ook heel lekker. Jullie ook? *Laat kinderen reageren.* Wat zal ik **nemen**? Zal ik **sinaasappels nemen**? Zal ik **peren nemen**? *Richt je tot de kinderen.* Wat zal ik **nemen**? *Laat kinderen reageren.*

Ik **neem** allebei. Ik **neem** een peer, en ik **neem** een sinaasappel. Ik doe ze in mijn **mandje**.

- Nu heb ik nog één ding nodig. Ik moet **rijst** hebben. **Rijst**. Hier staat de **rijst**. De **rijst**. *Laat zien.*

Kennen jullie **rijst**? Laat kinderen reageren. Ik zal een beetje **rijst** laten zien. *Laat het kommetje ongekookte rijst zien.* Dat is **rijst**. Ik **neem** de **rijst**. *Pak de rijst.* De **rijst** gaat in mijn mandje.

- Heb ik alle **boodschappen** nu in mijn **mandje**? Alles wat ik wilde kopen? Even kijken. Ik heb drie **broodjes**. Ik heb een **peer**. Een **sinaasappel**. En **rijst**. *Laat alles nog eens zien en tel je boodschappen.*

- Dat zijn de **boodschappen** die ik wilde **doen**. Ik hoop dat ik genoeg centjes bij me heb.

Om al mijn **boodschappen** te betalen.

- Kijk, Wop en Lap zijn samen in de winkel. Daar moet ik betalen. Voor mijn **mand** met **boodschappen**. *Betaal je boodschappen bij Wop Wop en Lap en gebruik de clusterwoorden. Herhaal daarbij ook de clusterwoorden van de voorgaande dagen. Tel nog maals alle boodschappen en tel het aantal centen dat je moet betalen. Is het duur of goedkoop?*

vervolgactiviteiten		
3. boodschappen	week 1	woensdag
3.1 boodschappen doen	speellokaal	spel en drama
<p>Leg verdeeld in het speellokaal hoepels op de grond. Laat ieder kind in een hoepel gaan staan. Dat is je plekje, daar moet je blijven. Ga in een hoepel voor de kinderen staan zodat ze je goed kunnen zien. Doe alsof je in de winkel met een denkbeeldig mandje boodschappen doet. Laat de kinderen tegelijk de handelingen nadoen. Benoem wat je doet en speel alle handelingen uit, inclusief betalen, de boodschappen uit het mandje in je tas doen en de winkel uit gaan.</p>		
3.2 tas met boodschappen	kleine kring	tekenen
<p>Zorg voor (witte) papieren zakken. Laat de kinderen daar van vlechtstroken hengsels aan maken. Laat ze dan op de tas tekenen welke boodschappen erin zitten. Bespreek met de kinderen wat er allemaal in hun tas zit schrijf dat op de tas erbij.</p>		
3.3 wat heb ik in mijn tas?	grote kring	woordspelletje
<p>Zorg voor een grote boodschappentas met daarin in elk geval de boodschappen die je tot nog toe gedaan hebt. Haal ze één voor één eruit en benoem ze samen met de kinderen. Doe ze daarna één voor één weer in de tas. Laat de kinderen bij iedere keer dat je weer iets in de tas hebt gedaan benoemen wat er nu allemaal in de tas zit en controleer of het klopt.</p>		
3.6 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - op je verjaardag krijg je boodschappen. - als je boodschappen doet dan ga je naar de winkel. - het mandje van de winkel mag je mee naar huis nemen. - een sinaasappel is geel. - een peer lijkt op een appel. 		
3.7 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kun je ook boodschappen doen zonder geld? - hoe maken ze rijst? - waar komen peren en sinaasappels vandaan? 		

4. de boterham	week 1	donderdag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze werken aan getalbegrip.		
voorbereiding		
Zorg voor een half brood, een pakje met plakken kaas, een pakje boter, een pot jam, en een pot pindakaas. Zet een tafeltje voor je neer met een bordje.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
de boterham	Een boterham is een plak van het brood.
met	Eet jij een boterham met kaas of met jam?
de kaas	De kaas is geel. Kaas is voor op je boterham.
de plak	Een plak is een dun stuk van iets.
bovenop	Het boek staat bovenop de kast.
de hap / het hapje	Als je een hap neemt dan doe je eten in je mond.
de jam	De jam is rood en zoet. Jam is voor op je boterham.
de boter	De boter is zacht en geel. Boter is voor op je boterham.
smeren	Boter en jam moet je smeren . Dan maak je het plat op je boterham.
de pindakaas	De pindakaas is bruin en zacht. Pindakaas is voor op je boterham.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je ontbijt in de klas en maakt daarbij een hele dikke boterham.

Wat vertel je:

- Jongens en meisjes, ik heb nog niet gegeten! Ik ben te lang in bed gebleven.

Ik had geen tijd meer om te eten. Dus nu moet ik wat eten. Ik ga een **boterham** eten.

Een **boterham**.

- Kijk, hier heb ik een brood. *Wijs aan.* En dit is een **boterham**. *Haal een boterham van het brood af.*

Een **boterham**. Ik ga een **boterham** eten. Een **boterham met** Een **boterham met**

Ja, een **boterham met** wat eigenlijk?

- Een **boterham met kaas! Met kaas**. Hier heb ik **kaas**. *Laat zien. Kaas.* Eten jullie ook **kaas**?

Laat kinderen reageren. De kaas is in **plakken**. Laat zien. Dit zijn **plakken**. **Plakken** kaas.

Lekker, ik neem een **boterham met** een **plak kaas**.

- De **plak kaas** doe ik er **bovenop**. **Bovenop**. *Leg de kaas er op.* En nog een **boterham** er **bovenop**.

Een **boterham met** een **plak kaas**. Lekker. Straks neem ik een **hapje**. Een **hapje**. Mhhh. **Straks**.

Want ik wil ook een **boterham met jam**. **Met jam**. Hier heb ik **jam**. *Laat zien.* Jam.

Doe het potje open en laat de jam zien. Dit is **jam**. Eten jullie ook wel eens **jam**?

Laat kinderen reageren. Lekker, ik neem een **boterham met jam**. Maar eerst moet er **boter** op.

- Dit is **boter**. *Laat het pakje boter zien.* **Boter**. Eten jullie ook **boter**? *Laat kinderen reageren.*

Maak het pakje open en laat de boter zien. Dat is **boter**. **Boter** moet je **smeren**. **Smeren**.

Smeer de boter op de dubbele boterham met kaas.

Jam moet je ook **smeren**. *Smeer de jam op de boter.* Hier **bovenop smeren**.

- Zo. Nog een **boterham** er **bovenop**. Lekker. Straks neem ik een **hapje**. Een **hapje**. Mhhh. Straks.

Want ik wil ook nog een **boterham met pindakaas**. **Met pindakaas**. Hier heb ik **pindakaas**.

Laat zien. Pindakaas. Doe het potje open en laat de pindakaas zien. Dit is **pindakaas**. Eten jullie ook wel eens **pindakaas**? *Laat kinderen reageren.* Lekker, ik neem een **boterham met pindakaas**.

- Ah, eerst moet er **boter** op. **Boter**. Ik ga er **boter** op **smeren**. *Smeer de boter op de driedubbele boterham met kaas en jam.* Nu de **pindakaas**. **Pindakaas** moet je ook **smeren**. **Smeren**.

Hier **bovenop smeren**.

- Zo. Nog een **boterham** er **bovenop**. Lekker. Nu neem ik een **hapje**. Een **hapje**.

Mhhh! Ik heb honger.

Probeer een hap te nemen. Maar ik kan geen **hap** meer nemen! Zo kan ik geen **hap** nemen.

De **boterham** is te dik geworden. *Probeer nog een keer een hap te nemen.*

Hoeveel boterhammen zijn dit eigenlijk? *Tel ze samen met de kinderen.* En hoe kan ik nu een **hap** nemen? Weten jullie hoe ik nu een **hap** kan nemen?

Laat kinderen met suggesties komen.

vervolgactiviteiten		
4. de boterham	week 1	donderdag
4.1 boterhammen smeren	kleine kring	mondelinge communicatie
<p>Vertel de ouders een dag tevoren dat ze hun kinderen vandaag geen brood mee hoeven te geven, alleen het lege broodtrommeltje. Jullie gaan zelf boterhammen smeren. Zorg dat er voldoende boterhammen en beleg zijn. Maak met de kinderen de boterhammen voor het eten en drinken en/of de overblijf. Bespreek alles en gebruik daarbij de clusterwoorden. Bespreek ook met de kinderen wie er thuis de boterhammen voor ze klaarmaakt, en hoe ze thuis middageten.</p>		
4.2 een hele dikke boterham	kleine kring	handvaardigheid
<p>Laat je brood zien aan de kinderen en bespreek wat je er op hebt. Wat eten de kinderen thuis op hun boterhammen? Laat de kinderen op een wit vel papier met een stuk vlechtstrook een boterham plakken (de boterham is van de zijkant gezien). Laat ze daarop het beleg tekenen. Laat ze dan daarop weer een strook vlechtpapier als boterham boven plakken, en daarop weer beleg tekenen. Bespreek wat ze tekenen en schrijf eventueel erbij welk beleg het is. Tel de boterhammen. Hoe dik is je boterham wel niet geworden?</p>		
4.3 een boterham met...	grote kring	woordspelletje
<p>Zet een stapel van een stuk of tien boterhammen, de kaas, de boter, de jam en de pindakaas op een laag tafeltje naast je.</p> <p>Neem een bordje op schoot. Doe een boterham op je bordje. Doe alsof je één van de soorten beleg op je boterham doet. Beeld de handeling uit en benoem wat je doet, laat de kinderen de handelingen meedoen op hun stoeltje. Als de kaas, de jam en de pindakaas op je dikke boterham zit, laat dan de kinderen iets bedenken dat je nog niet brood hebt. 'Doe' dat op je boterham, en leg er weer een boterham bovenop. Noem daarbij het hele rijtje op: ik heb een boterham met kaas, met pindakaas, met... enzoverder. Ga zo door tot al je boterhammen op zijn. Wie weet er nog wat er allemaal op de boterhammen zat?</p>		
4.4 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een boterham is een brood. - mijn benen zitten bovenop mijn hoofd. - jam is altijd rood. - een boterham smeren doe je met je voeten. - pindakaas is zoet. 		
4.5 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe maken ze kaas? - is een plak dik of dun? - als je een hap neemt waar gaat het eten dan naartoe? - is boter alleen voor op je boterham? 		

5. fruitsalade	week 2	maandag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze werken aan hoeveelheidsbegrip en getalbegrip.		
voorbereiding		
Zorg voor appels, bananen, kiwi's, een peer en een sinaasappel. Schil één van de appels, bananen en kiwi's. Zorg voor een mes, een snijplank en een schaal.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
het fruit	Appels en bananen en peren zijn allemaal fruit .
de appel	De appel is rond en om te eten. Een appel is fruit
de banaan	De banaan is geel en om te eten. Een banaan is fruit.
de kiwi	De kiwi is groen en om te eten. Een kiwi is fruit.
de fruitsalade	Een fruitsalade is allemaal kleine stukje fruit door elkaar.
heel	Als iets heel is, dan is er nergens een stukje vanaf.
snijden	Snijden is stukken maken met een mes.
het mes	Het mes is een ding om mee te snijden.
half	Twee halve bananen zijn samen een hele banaan.
even klein	Dit stukje is even klein als dat stukje.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je maakt met een appel, een banaan en een kiwi een fruitsalade.

Wat vertel je:

- Gisteren heb ik een sinaasappel en een peer gekocht. *Laat zien.* Dat is fruit. Fruit.

En kijk eens, ik heb nog meer **fruit** gekocht. Een **appel**. Een **banaan**. En een **kiwi**. *Laat zien.*

Een **appel**, een **banaan** en een **kiwi**. Dat is allemaal **fruit**. **Fruit** is zoet. Een **appel** is zoet.

Een **banaan** is zoet. Een **kiwi** is zoet. En sinaasappels en peren zijn ook zoet.

- Van het **fruit** gaan we een **fruitsalade** maken. Een **fruitsalade**. Bij een **fruitsalade** doe je allemaal stukjes **fruit** door elkaar. Stukjes **appel**, stukjes **banaan**, stukjes **kiwi** en nog meer stukjes **fruit**.

Dat is een **fruitsalade**. En die gaan we maken.

- Hier heb ik nog meer **fruit**. *Laat het geschilde fruit zien.* Maar ik heb wat buiten zit eraf gehaald.

Want dat kun je niet eten. Kunnen jullie zien wat het is? *laat kinderen reageren.*

Ja, dit is de **appel**. En dit de **banaan**. Dit is de **kiwi**. Een **hele appel**, een **hele banaan** en een **hele kiwi**. Daar ga ik stukjes van maken.

- Die moet ik **snijden**. **Snijden**. **Snijden** is stukjes maken met een **mes**. Dit is het **mes**. *Laat zien.*

Een **mes**. En ik heb een **plank**. *Laat zien.* Dit is een **plank**.

Op de **plank** ga ik met het **mes** stukjes **snijden**.

Van een **appel**, een **banaan** en een **kiwi**. *Tel ze.* Één, twee, drie. Drie stukken **fruit** heb ik nu.

Een **hele appel**, een **hele banaan** en een **hele kiwi**.

- Ik ga de **banaan snijden**. Op de **plank**. Met het **mes**. *Snijd hem doormidden.* Nu heb ik een **halve banaan**. En nog een **halve banaan**. Twee **halve bananen**. Hoeveel stukken **fruit** heb ik nou?

Tel ze samen met de kinderen. Ik heb vier stukken **fruit**.

- Ik ga de **appel snijden**. Op de **plank**. Met het **mes**. *Snijd hem doormidden.* Nu heb ik een **halve appel**. En nog een **halve appel**. Twee **halve appels**. Hoeveel stukken **fruit** heb ik nou?

Tel ze samen met de kinderen. Ik heb vijf stukken **fruit**.

- Ik ga de **kiwi snijden**. Op de **plank**. Met het **mes**. *Snijd hem doormidden.* Nu heb ik een **halve kiwi**. En nog een **halve kiwi**. Twee **halve kiwi's**. Hoeveel stukken **fruit** heb ik nou? *Tel ze samen met de kinderen.* Ik heb zes stukken **fruit**.

- Één, twee, drie, vier, vijf, zes. Zes stukken **fruit**. Is het zo goed, voor de **fruitsalade**? Wat vinden jullie? *Laat kinderen reageren.* Nee, hè. **Halve** stukken zijn nog veel te groot. En ik heb te weinig stukken. Ik moet meer kleine stukken **snijden**. *Snijd een halve banaan doormidden.* Is het zo klein genoeg? Laat *kinderen reageren*. Nee? De **banaan** moet nog kleiner. *Snijd een kwart banaan doormidden.* Is het zo goed? *Laat kinderen reageren.* Nee? Nog kleiner. Snijd de achtste banaan doormidden. Maar zo is het goed. Dit is echt een klein stukje.

- De andere stukken **banaan** moet **even klein** worden. **Even klein** als dit stukje **banaan**. Alle **stukjes** moeten **even klein**. Wat vinden jullie? *Laat kinderen reageren.* Ja, alles moet ik **even klein snijden**. Met het **mes**. Op de **plank**.

Snijd op dezelfde wijze de halve appel steeds kleiner tot het stukje klein genoeg is. Snijd dan de alle stukken even klein. Doe daarna hetzelfde bij de kiwi. Gebruik daarbij de clusterwoorden.

Doe daarna in een schaal alles door elkaar en laat de kinderen proeven van de fruitsalade.

vervolgactiviteiten		
5. fruitsalade	week 2	maandag
5.1 jam maken	kleine kring	mondelijke communicatie
<p>Laat twee verschillende potten jam zien. Jam is gemaakt van fruit. Hoe zouden ze dat doen? Bedenk dat samen met de kinderen. Laat een banaan, een appel en een kiwi zien en een leeg jampotje zien. Je wilt jam maken. Zorg voor een mesje, een schaar, een rasp en een pureestamper. Laat deze achtereenvolgens aan de kinderen zien en bespreek wat je ermee moet doen om jam te maken. Voer zelf de handelingen uit, en laat de kinderen vertellen wat je moet doen.</p>		
5.2 meer en minder	kleine kring	rekenen
<p>Zorg voor één banaan, twee appels en drie kiwi's. Vertel dat je nog een fruitsalade wilt maken. Maar er moet van alles precies evenveel in de fruitsalade: evenveel banaan, appel en peer. Leg eerst de banaan, de twee appels en de drie kiwi's naast elkaar. Wat is het langste? Als het evenveel moet zijn, dan moet het allemaal even lang zijn. Of niet? Moet het even dik zijn? Bedenk samen met de kinderen hoe je kan zorgen dat van alle drie evenveel in de fruitsalade zit. Je kunt uiteindelijk wegen, of alles in kleine stukjes snijden en vervolgens in een maatbeker vergelijken.</p>		
5.3 fruitmannetjes en beestjes	kleine kring	handvaardigheid
<p>Maak eerst een paar voorbeelden van verschillende fruitmannetjes en fruitbeestjes. Zorg voor kiwi's, bananen, appels, cocktailprikertjes en mesjes die niet al te scherp zijn. Maak dan samen met de kinderen verschillende fruitmannetjes en beestjes. Bespreek met de kinderen wie ze zijn, wat ze kunnen, waar ze wonen, wat ze doen, enzoverder.</p>		
5.4 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een half brood en een half brood is een heel brood. - bananen zijn oranje. - als je een stuk van een appel snijdt dan is hij niet meer heel.. - snijden kun je ook met een lepel doen. - ik ben even klein als jullie. 		
5.5 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komt fruit van planten? - is een hele kiwi meer dan een halve banaan? - waarom heeft een kiwi haartjes? 		

6. tafel dekken	week 2	dinsdag
<p>doel De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze werken aan getalbegrip en hoeveelheidsbegrip.</p>		
<p>voorbereiding Zet een tafeltje in de kring. Zet daarnaast voor de kinderen duidelijk zichtbaar een stapel borden, en een bestekbak met messen, lepels en vorken. Neem echte borden en en echt bestek.</p>		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
tafel dekken	De tafel dekken is dat je alles op tafel gaat zetten om te eten.
het bord	Het bord is om van te eten. Het bord is rond.
zetten	Vier borden ga ik op tafel zetten .
de lepel	Een lepel is om soep mee te eten.
erbij	Ik eet brood en ik heb ook nog wat fruit erbij .
leggen	Vier lepels ga ik op tafel leggen .
elk	Elk kind heeft een eigen stoeltje in de klas
de vork	Een vork is om frietjes mee te eten.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je dekt de tafel voor zes mensen.

Wat vertel je:

- Er komen er vijf vrienden bij mij eten. Vijf. Net zoveel als de vingers op mijn hand. Één, twee, drie, vier, vijf. En ik eet natuurlijk ook mee. Vijf en één, dat is één, twee, drie, vier, vijf, zes. Tel op je vingers. Met zes mensen gaan we eten.

- Ik ga alvast de **tafel dekken**. De **tafel dekken**. De **tafel dekken** is dat je alles op de tafel gaat zetten. Wat je nodig hebt om te eten. Dat is de **tafel dekken**

- Ik heb **borden** nodig om te eten. Hier heb ik **borden**. *Laat de stapel borden zien. Borden.*

Borden om van te eten. Want het eten leg je niet op tafel. We zijn met zes mensen. *Richt je tot de kinderen.* Hoeveel **borden** heb ik dan nodig? *Laat kinderen reageren.* Zes **borden**. Zes **borden** moet ik op tafel **zetten**. Hier **zet** ik een bord. Hier **zet** ik een bord. En hier **zet** ik een **bord**.

- Heb ik al zes **borden**? *Laat kinderen reageren.* Dan **zet** ik hier nog een **bord**. En hier **zet** ik twee **borden**. Heb ik nu zes **borden**? *Tel samen met de kinderen de borden.* Ja, zes **borden** heb ik op tafel **gezet**.

- Heb ik nog meer nodig? Om te eten? *Laat kinderen reageren.* Ja, **lepels**. Hier heb ik **lepels**. *Laat zien. Lepels. Lepels* moeten **erbij**. Wat eet je eigenlijk met een **lepel**? Kaas? *Laat kinderen reageren.* Oh. Dat eten jullie met een **lepel**. Hoeveel **lepels** moet ik op tafel **leggen**? *Laat kinderen reageren.* Zes. Bij **elk bord** een **lepel**. Bij **elk bord**. Zes **lepels**, want er zijn zes **borden**. Dan heb ik bij **elk bord** een **lepel**. Bij **elk bord** leg ik een **lepel** **erbij**. Hier ga ik ze **leggen**. *Leg bij elk bord een lepel en tel ze samen met de kinderen.*

- Ben ik nu klaar? Nee? Ik moet ook nog **vorken** op tafel **leggen! Vorken**. Dit zijn **vorken**. Die moeten nog **erbij**. Ik eet altijd rijst met een **vork**. Eten jullie dat ook met een **vork**? Nee? Wat eten jullie dan met een **vork**? *Laat kinderen reageren.* Hoeveel **vorken** moet ik **erbij** leggen? *Laat kinderen reageren.* Zes. Want er zijn zes **borden**. Bij **elk bord** moet nog een **vork** **erbij**. Ik ga bij **elk bord** ook een **vork** **erbij** leggen. *Leg bij elk bord een vork erbij, maar vergeet een vork. Laat de kinderen je daarop wijzen en leg dan de laatste vork erbij.*

- Ben ik nu klaar? Nee? Oh, de messen. Dit zijn messen. Ik gebruik een mes om iets op mijn boterham te smeren. Maar vanavond gaan we geen boterhammen eten! Heb ik dan eigenlijk wel een mes nodig? Wat vinden jullie? *Laat kinderen reageren.* Ja, misschien moet je iets snijden. Vlees. Of iets anders. Dan heb je een mes nodig. Dus messen moeten **erbij**. Hoeveel messen moet ik **erbij** leggen? *Laat kinderen reageren.* Zes. Want bij **elk bord** moet nog een mes **erbij**. Zes messen moeten **erbij**. *Leg bij elk bord een mes erbij, maar vergeet een mes. Laat de kinderen je daarop wijzen en leg dan het laatste mes erbij.*

- Eens kijken. Ik heb zes **borden** op tafel **gezet**. En bij **elk bord** heb ik een **lepel** **gelegd**. En een vork **erbij** **gelegd**. En een mes **erbij** **gelegd**. Dan heb ik de **tafel gedekt**. De **tafel gedekt**. Voor vanavond.

Wat denken jullie, wat gaan we vanavond eten? *Besprek met de kinderen wat jullie met z'n zessen gaan eten. En hoe eet je dat? Met een lepel of een vork? En heb je een mes nodig?*

vervolgactiviteiten		
6. tafel dekken	week 2	dinsdag
6.1 tafel dekken	kleine kring	mondelijke communicatie
<p>Zorg voor echt servies en bestek, en doe dat in een doos of tas. Speel in de huishoek dat je gaat eten. Maar eerst moet de tafel gedekt worden. Breng één voor één de benodigdheden in, bespreek ze, en laat de kinderen ze op tafel zetten of leggen. Laat daarbij het onderscheid zien tussen leggen en zetten. Als je bekertjes op tafel legt kun je er niet uit drinken! Speel daarna dat je samen eet. Betrek Wop en Lap bij het spel.</p>		
6.2 een gedekte tafel	kleine kring	tekenen
<p>Bedek een tafel met een groot vel papier, bijvoorbeeld de achterkant van een stuk behang. Teken daarop vier borden. Laat de kinderen al tekenend de 'tafel dekken'. Ze tekenen het bestek en overig servies op de tafel, en de kaas, jam, enzoverder. Bespreek met de kinderen wat ze tekenen en maak bijschriften bij wat ze tekenen. Bespreek ook wat ze thuis op tafel hebben staan als ze eten.</p>		
6.3 wat moet erbij?	grote kring	woordspelletje
<p>Zet de verschillende dingen waar je de tafel mee dekt (bestek, servies maar ook het eten) naast je op een laag tafeltje. Speel al handelend uit dat je de tafel dekt. Begin met het bord. Wat moet erbij? Laat steeds een kind benoemen of aanwijzen wat erbij moet. Doe vervolgens of je dat op tafel zet. Laat de kinderen meedoen in de handeling. Benoem elke keer als er weer iets bij is wat je allemaal op tafel hebt staan: ik heb een bord, een vork, een mes, enzoverder. Laat de kinderen hardop mee benoemen.</p>		
6.4 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - als je de tafel dekt dan leg je ook een kleedje op de tafel. - met een lepel kun je tekenen. - elk meisje heeft lang haar. 		
6.5 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - als je een bord laat vallen is het dan kapot? - waarom is een lepel rond en niet vierkant? - kan ik de vorken en de messen ook op tafel zetten? 		

7. drinken	week 2	woensdag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden.		
voorbereiding		
Zet de gedekte tafel van gisteren weer in de kring. Zorg voor een pak chocomel, een fles appelsap, een kan limonade en een kan koffie. Zorg voor zes bekers, zes glazen en zes kopjes.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
het pak	Het pak is waar de chocomel in zit. Melk zit ook in een pak .
de chocomel	De chocomel is bruine en zoete melk. Chocomel smaakt naar chocolade
de fles	De fles is waar appelsap in zit. Bij een fles kan je zien wat er in zit.
het appelsap	Het appelsap is sap van appels.
de kan	In een kan kun je drinken doen. Een kan is van boven open.
de limonade	De limonade is om te drinken. Limonade is zoet. Je hebt rode en gele limonade .
de koffie	De koffie is zwart. Grote mensen drinken koffie .
het beste	Als het regent kun je het beste een jas aan doen.
het glas	Een glas is om uit te drinken. Door een glas kun je kijken.
de beker	Een beker is om uit te drinken. Door een beker kun je niet kijken
het kopje	Een kopje is om koffie of thee uit te drinken. Een kopje heeft een dingetje om het aan te pakken.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je bespreekt met de kinderen wat je bij het eten kunt drinken en waaruit je dat het beste kunt drinken.

Wat vertel je:

- Gisteren hebben we de tafel gedekt voor het eten. Het eten met mijn vijf vrienden. Maar daar willen we natuurlijk ook wat bij drinken! Daarom heb ik een **pak chocomel** gekocht. *Laat zien.*

Een **pak chocomel**. Kennen jullie **chocomel**? *Laat kinderen reageren.* **Chocomel.**

De **chocomel** zit in een **pak**. Een **pak**. Dit is het **pak**. *Wijs aan.*

- Ik heb een **fles appelsap** gekocht. *Laat zien.* Een **fles appelsap**. Kennen jullie **appelsap**? *Laat kinderen reageren.* Het **appelsap** zit in een **fles**. Een **fles**. Dit is de **fles**. *Wijs aan.*

- Ik heb ook een **kan** met **limonade**. *Laat zien.* Een **kan** met **limonade**. Dit is de **limonade**. *Wijs.*

De **limonade** zit in de **kan**. *Wijs.* Drinken jullie ook **limonade**? *Laat kinderen reageren.*

- En ik heb ook nog **koffie** gemaakt. **Koffie**. Die zit ook in een **kan**. In deze **kan**. *Laat zien.*

Drinken jullie ook wel eens **koffie**? *Laat kinderen reageren.*

Ik heb een pak **chocomel**, een fles **appelsap**, een **kan** met **limonade** en een **kan** met **koffie**.

Dan kun je kiezen wat je wilt drinken. Bij het eten.

- Eerst gaan we sla eten. *Laat een afbeelding van sla zien.* Sla. Wat kun je daar **het beste** bij drinken?

Wat is lekker bij sla? **Chocomel**, **appelsap**, **limonade** of **koffie**? Wat denken jullie? *Laat kinderen reageren.* Ik denk dat **appelsap het beste** bij sla is. **Appelsap.**

- Maar dat kunnen we niet uit de **fles** drinken! Uit de **fles**. We moeten iets hebben om uit te drinken.

Ik heb **glazen**. Dit is een **glas**. *Laat zien.* Een **glas**. Ik heb **bekers**. Dit is een **beker**. *Laat zien.*

Een **beker**. En ik heb **kopjes**. Dit is een **kopje**. *Laat zien.* Een **kopje**.

Ik heb **glazen**, **bekers** en **kopjes**. *Wijs aan.*

- Waar kun je **appelsap het beste** uit drinken? Uit een **glas**, uit een **beker** of uit een **kopje**? Wat vinden jullie? *Laat kinderen reageren.* Ik denk ook **het beste** uit een **glas**.

Dan zet ik bij elk bord een **glas**.

- Na de sla gaan we rijst met vlees eten. Laat een afbeelding van rijst met vlees zien. Wat is **het beste** om bij rijst met vlees te drinken? **Chocomel**, **limonade** of **appelsap**? Of **koffie**? *Bespreek dit met de kinderen, en waaruit je dat het beste kan drinken. Zet dat vervolgens op tafel.*

- En dan gaan we nog koekjes eten. Koekjes. *Laat wat koekjes zien.*

Wat kun je daar **het beste** bij drinken? **Chocomel**, **limonade** of **appelsap**? Of **koffie**? *Bespreek dit met de kinderen, en waaruit je dat het beste kan drinken.*

- Maar ik drink het liefste **koffie** bij de koekjes! **Koffie**. En **koffie** drink je **het beste** uit een **kopje**.

Dus ik heb een **kopje** nodig bij mijn bord. Een **kopje** voor de **koffie**.

- Wat vinden jullie eigenlijk het lekkerst? **Koffie** niet, maar **appelsap**, **chocomel** of **limonade**? *Laat kinderen reageren. Geef ieder kind dan daarvan een beker, een glas of een kopje te drinken. Neem zelf een kopje koffie.*

vervolgactiviteiten		
7. drinken	week 2	woensdag
7.1 tafel dekken	kleine kring	mondelijke communicatie
Herhaal de activiteit 6.1 van gisteren in de huishoek en breidt de activiteit uit met drinken (servies en wat je drinkt). Bespreek welk drinken het beste bij welk eten is.		
7.2 limonade maken	kleine kring	meten
Zorg voor een fles limonadesiroop, een groot glas, kleine plastic bekertjes en een kan met water. Vertel dat je limonade wilt maken. Dat moet met siroop uit de fles zit en een beetje water. Giet een klein bekertje bijna helemaal vol met siroop en doe er dan een beetje water bij. Laat iemand proeven. Niet goed. Bespreek waarom het niet goed is. Doe vervolgens het omgekeerde, een paar druppels siroop en veel water in een bekertje. Laat iemand proeven. Weer niet goed. Bespreek waarom het niet goed is. Ga vervolgens met de kinderen op zoek naar de juiste verhouding siroop/water. Laat ze voorspellen hoeveel siroop er in het glaasje moet, zet daar een streep op het bekertje en probeer het uit. Werk op deze wijze naar de juiste verhouding toe. Zoveel siroop heb je nodig voor limonade! Meet vervolgens de juiste hoeveelheid siroop af in het plastic bekertje en giet dat in het grote glas. Vul het glas bij met water en laat proeven. Is het nu weer niet goed? Hoe kan dat nou?		
7.3 wat moet erbij?	grote kring	woordspelletje
Herhaal de activiteit 6.3 van gisteren en breidt deze uit met de verschillende dranken en de bekers, glazen en kopjes. Laat de kinderen daarbij nadenken over wat je het beste ergens bij kunt drinken. Is appelsap lekker bij kaas of juist niet?		
7.4 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen: - brood zit een pak. - koffie kun je in een fles doen. - glazen en bekers moet je op tafel leggen. - als het warm is dan kun je het beste een jas aandoen.		
7.5 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is. Vragen die je kunt stellen: - als een beker valt is hij dan kapot? - hoe maken ze limonade? - hoe maken ze chocomel? - waarom is koffie zwart?		

8. groente	week 2	donderdag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze beredeneren of iets wel of geen groente is.		
voorbereiding		
Zorg voor een (afwas)borstel en een teiltje schoon water. Zorg voor twee aardappelen, twee tomaten, een krop sla en wat sperziebonen of snijbonen. Zorg dat er aan alles zand of aarde zit.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
de groente	De groente zijn planten om te eten. Maar sommige groente heeft een andere kleur dan groen. Rood of oranje. Groente is geen fruit.
de aardappel	De aardappel is om te eten. Aardappelen moet je koken.
de tomaat	De tomaat is rood en rond. Tomaten zijn groente, maar ze zijn wel rood.
de sla	De sla is groente. Sla moet je niet koken.
de boon	De boon is groen en dun. Bonen zijn groente en je moet ze koken.
alles	Als je alles hebt dan kun je niks meer krijgen.
worden	Later wordt je groot.
de borstel	De borstel heeft harde haren. Met een borstel kun je dingen schoon maken.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je laat aardappel, tomaten, sla en bonen zien en bespreekt of het groente is. Daarna ga je de groente wassen.

Wat vertel je:

- Gisteren heb ik met mijn vrienden sla gegeten en rijst met vlees. Maar het is goed om ook veel **groente** te eten. **Groente** zijn groene dingen om te eten. Dit is een **aardappel**. *Laat zien*. Een **aardappel**. Is een **aardappel groente**? Wat vinden jullie? Nee, hè. Een **aardappel** is niet groen. Een **aardappel** is bruin. Eten jullie wel eens **aardappelen**? *Laat kinderen reageren*.

Hier heb ik een **tomaat**. *Laat zien*. Een **tomaat**. Is een **tomaat groente**? Wat vinden jullie? *Laat kinderen reageren*. *De meningen zijn misschien verdeeld*. Een **tomaat** is niet groen. Maar rood. Is een **tomaat** dan fruit? *Laat kinderen reageren*. Nee, een **tomaat** is geen fruit. Dan is een **tomaat groente**. Gisteren heb ik dit gegeten. **Sla**. *Laat zien*. Dit is **sla**. **Sla** is heel groen. Ik vind dat **sla groente** is. *Wat vinden jullie? Laat kinderen reageren*. Ja, **sla** is ook **groente**.

En dan heb ik hier ook nog **bonen**. *Laat zien*. **Bonen**. Dit zijn **bonen**. De **bonen** zijn ook groen. Dan zijn **bonen** vast **groente**. Vinden jullie dat ook? *Laat kinderen reageren*.

Ik heb **aardappelen**. Ik heb **tomaten**. Ik heb **sla**. En ik heb **bonen**. *Wijs aan*. Dat is **alles** wat ik heb. **Tomaten, sla** en **bonen** zijn **groente**. Maar **aardappelen** zijn geen **groente**. *Wijs aan*. Maar zo kun je het nog niet eten, toch? *Laat kinderen reageren*. Ja, je moet het koken. Dan **wordt** het eten. Moet je **alles** koken? Dat het eten **wordt**? *Laat kinderen reageren*. Nee, je moet niet **alles** koken. **Sla** moet je niet koken. En **tomaten** dan? *Laat kinderen reageren*. *De meningen zullen verdeeld zijn*. Soms wel, soms niet.

Maar je moet wel **alles** wassen. **Alles** moet eerst schoon **worden**. *Kijk maar*. Aan **alles** zit zand. *Laat zien*. **Alles** is vies. **Alles**. Ik moet **alles** gaan wassen. Dan **wordt** het schoon. Ik heb een **borstel**. *Laat de borstel zien*. Dit is een **borstel**. Met de **borstel** kan ik de **groente** schoonmaken. En hier heb ik water. *Laat het teiltje met water zien*. Moet je groente ook met zeep wassen? *Laat kinderen reageren*. Nee, groente moet je alleen met water wassen. Niet met zeep. Met de **borstel** en het water kan ik **alles** wassen. Dan **wordt alles** schoon.

Was alle groente en de aardappelen en gebruik daarbij de clusterwoorden. Zet alles in een vergiet zodat het kan drogen.

Is **alles** schoon **geworden**? Ik heb **alles** gewassen. De **aardappelen**. De **tomaten**. De **sla**. En de **bonen**. **Alles** is schoon **geworden**.

Morgen gaan we daar eten van maken. Wat denken jullie, wat kunnen we hier voor eten van maken? *Laat kinderen reageren*.

vervolgactiviteiten		
8. groente	week 2	donderdag
8.1 sla	kleine kring	mondelijke communicatie
<p>Zorg voor olie, azijn en dergelijke om een dressing te maken. Zorg voor sla en tomaten en nog wat dingen om de sla mooi op te maken. Zorg voor een schaal. Laat eerst afbeeldingen zien van mooi opgemaakte salades en bespreek die. Maak vervolgens de sla mooi op waarbij de kinderen moeten vertellen wat je doet en je zelf de handelingen uitvoert. Laat de kinderen zien hoe je een dressing maakt voor de sla en giet die eroverheen. Bespreek met de kinderen ook of er thuis ook sla wordt gemaakt en hoe. Eet de sla tijdens het eten met alle kinderen op.</p>		
8.2 groente wassen en snijden	kleine kring	mondelijke taalvaardigheid
<p>Was samen met de kinderen aardappelen en groenten en snijdt het in kleine stukje (voor de soep van morgen). Bespreek ondertussen met de kinderen wat en hoe er thuis gekookt wordt. En wie kookt er meestal? Helpen ze weleens mee en wat doen ze dan?</p>		
8.3 voelen	grote kring	woordspelletje
<p>Leg de aardappel, de tomaat, een boon en een slablaadje voor je op een laag tafeltje. Laat ze goed zien en benoem ze. Haal een kind naar voren en doe het kind een blinddoek om. Laat het kind dan de verschillende dingen voelen en benoemen wat het is. Zet het kind daarbij achter het tafeltje zodat alle kinderen zien wat er gevoeld wordt. Leg tijdens het voelen nog een vijfde ding erbij, bv een peer, appel, enz. En wat is dat? Geef een aantal kinderen een beurt.</p>		
8.4 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aardappelen moet je koken om te eten. - sla moet je koken om te eten. - als je alles hebt kun je niets meer krijgen. - tomaten zijn ook wel eens groen. 		
8.5 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - is een aardappel fruit? - waarom is groente soms vies? - waar komen de haren in een borstel vandaan? - hoeveel is alles? - kun je tomaten koken? 		

9. soep	week 3	maandag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze weten hoe je soep moet maken.		
voorbereiding		
Maak vooraf een tomatensoep en doe daar ook wat aardappel in en wat van de boontjes. Maak de soep warm en zet de pan met deksel erop in de kring op een kookplaatje in de laagste stand. Zorg voor een snijplank met daarop nog wat van de gesneden groente die in de soep zit. Zorg voor een grote lepel om in de soep te roeren. Doe alvast wat soep in een kommetje apart. Zorg voor een busje zout, een schort en iets om alle kinderen wat soep in te geven.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
koken	Koken is eten maken. Als je iets kookt dan maak je het heel warm
de pan	De pan is om in te koken. Een pan is rond.
het deksel	Op een pan zit het deksel . Dan is de pan dicht.
de soep	De soep is warm. Soep eet je met een lepel.
roeren	Roeren is met een lepel iets bewegen.
knoeien	Knoeien is dat er iets op de grond valt als je kookt of eet.
het schort	Het schort is een soort grote doek die je aandoet. Als je dan knoeit dan komt het niet op je kleren.
het zout	Met een beetje zout wordt het eten lekker. Zout lijkt op wit zand.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je maakt soep en eet samen met de kinderen van de soep.

Wat vertel je:

- Gisteren hebben we de groente gewassen. De sla en de tomaten en de bonen. En we hebben de aardappelen gewassen. Alles is goed schoon geworden. Maar het moet nog eten worden.

We moeten het **koken**. **Koken**. Als je het **kookt** dan maak je het heel warm. En dan wordt het eten.

- Gisteren hebben we al alles in even kleine stukjes gesneden. Met het mes op de snijplank.

Kijk, hier zijn nog wat stukjes. *Laat zien.*

- Alle andere stukjes zijn in de **pan**. *Wijs*. In de **pan**. De **pan** is om in te **koken**. Dan wordt het heel erg warm. Ik heb het **deksel** op de **pan** gedaan. *Wijs*. Het **deksel**. Dan blijft het goed warm.

En dan wordt het eten.

- Het gaat **soep** worden. **Soep**. Kijk, **soep**. *Laat het kommetje met wat van de soep zien.*

Eten jullie wel eens **soep**? *Laat kinderen reageren*. Ik vind **soep** lekker. Hier in de **pan** **kook** ik **soep**.

Ik haal het **deksel** van de pan. Want ik moet **roeren** in de **soep**. **Roeren**. **Roeren** met een grote lepel. *Roer in de soep*. Als je niet **roert** dan wordt het geen goeie **soep**. Als je **soep** aan het **koken** bent moet je veel **roeren**. *Roer nog eens en knoei soep.*

Ik ben aan het **knoeien**. **Knoeien**. *Wijs naar de soep op de grond.*

Ik heb soep **geknoeid**. Op de grond **geknoeid**.

- Daarom heb ik een **schort** aan. *Wijs naar je schort*. Een **schort**. Als ik **knoei** dan komt het niet op mijn kleren. Maar op het **schort**. Helpen jullie thuis wel eens met **koken**? *Laat kinderen reageren*.

Wat **koken** jullie dan? En heb je dan ook een **schort** aan? *Laat kinderen reageren*.

- De **deksel** moet weer op de **pan**! *Doe het deksel weer op de pan*. Anders blijft het niet warm.

Het wordt vast een lekkere **soep**. Hmmm.

- Even **proberen**. Of de **soep** goed geworden is. *Neem een lepeltje en proef van de soep*.

De **soep** heeft lang genoeg **gekookt** in de **pan**. Maar er moet nog **zout** in de soep. **Zout**. *Laat het busje zout zien*. Dit is het **zout**. Kijk. *Doe een beetje zout op je hand en laat het zien*. **Zout**.

Het is net wit zand. Er moet nog wat **zout** in de soep. *Doe het zout in de soep en knoei*.

Ik heb ook wat zout **geknoeid**. Op de grond **geknoeid**. *Wijs*.

Nu moet ik nog even **roeren** in de pan. Goed **roeren** Het **zout** moet overal in de **soep** komen.

Ik ga nog eens proberen van de **soep**. *Proef van de soep*. Ja, de **soep** is klaar!

Het is een heel lekkere **soep** geworden. Willen jullie ook een beetje **soep** proberen?

Geef alle kinderen een beetje soep en laat ze proeven van de soep. Is het lekkere **soep** geworden?

vervolgactiviteiten		
9. soep	week 3	maandag
9.1 soep maken	kleine kring	mondelijke communicatie
<p>Laat alle etenswaren die tot nog toe aan de orde zijn geweest en een grote soeppan zien. Doe daar ook nog wat andere dingen bij, zoals bijvoorbeeld een blikje sardines. Van welke dingen allemaal kun je eigenlijk soep maken. Kun je ook pindakaas/jam soep maken? Of fruitsoep? Waarom dan niet? Bespreek op deze manier verschillende 'soepen' en laat de kinderen verschillende combinaties van ingrediënten bedenken waarmee je een lekkere soep kan maken. En wordt er thuis ook soep gemaakt? En wat gaat daar in? Noteer wat de kinderen voor soep bedacht hebben.</p>		
9.2 een lijstje maken	kleine kring	functioneel schrijven
<p>Laat de kinderen die in de activiteit 'soep maken' een soep bedacht hebben een lijstje maken met wat je allemaal nodig hebt voor die soep. Dat is handig, want als je het 'opschrijft' kun je het later weer opnieuw lezen. Dan vergeet je het niet. Zorg voor papiertjes die het karakter van een lijstje hebben, met een kader en lijntjes. Laat de kinderen daarop tekenen wat er nodig is voor hun soep, of dat 'opschrijven'. Bespreek het lijstje en schrijf er bij wat er 'staat'.</p>		
9.3 goed roeren.	grote kring	woordspelletje
<p>Zet alle spullen waar je soep van kan maken naast je op een laag tafeltje zodat ze goed te zien zijn. Neem een grote soeppan op schoot. Zeg: ik maak soep. In de soep doe ik Wijs een ingrediënt aan en benoem dat, of laat het door de kinderen benoemen. Doe alsof je het in de soep doet en zeg: goed roeren! Roer flink in je pan en laat de kinderen de handelingen meedoen: iets in hun pan doen en flink roeren.</p>		
9.4 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - op een kopje zit een deksel. - soep eet je met een vork. - als je knoeit moet je het weer opruimen. - als je iets roert gaat het door elkaar. - een schort is een jurk. 		
9.5 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat gebeurt er als je iets kookt? - is soep hetzelfde als pap? - kun je in een pan sla maken? - waarom is zout niet zoet? 		

10. proeven	week 3	dinsdag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden.		
voorbereiding		
Koop neutrale tortilla chips. Maak daarvan met zout water, zoet water en azijn een zoete, een zure en een zoute variant. Doe de verschillende varianten in aparte bakjes. Koop biogarde of milde yoghurt en maak daarvan ook een zoete, een zoute en zure variant. Doe ze in verschillende kommetjes. Zorg voor plastic lepeltjes om de yoghurt te proeven. Koop zoete en dubbelzoute drop. Snijdt een deel daarvan in kleine stukjes en doe de stukje zoete en dubbelzoute drop in verschillende bakjes.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
het drop	Het drop dat zijn zwarte snoepjes. Je hebt zoute en zoete drop .
de chips	De chips is om te eten. Chips zit in een zak.
de yoghurt	De yoghurt is een soort dikke melk om te eten. Yoghurt is een beetje zuur.
proeven	Proeven is dat je klein beetje in je mond neemt. Als je proeft weet je of het lekker of vies is.
vies	Als iets vies is dan is het niet lekker. Bwah!
hoe smaakt het	Hoe smaakt het? Is het lekker of is het vies?
zout	Chips zijn bijna altijd zout .
zuur	Sommige sinaasappels zijn zuur . Dan zijn ze niet lekker.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je laat Wop en Lap verschillende dingen proeven. De kinderen proeven mee.

Wat vertel je:

- Jongens en meisjes, ik heb vandaag voor Wop en Lap **drop** meegenomen. **Drop**. *Laat zien.*

Dit is **drop**. Kennen jullie **drop**? *Laat kinderen reageren.* Ja, **drop** is snoep. Ik denk dat Wop en Lap **drop** lekker vinden. Ik heb deze **drop** en deze **drop**. *Laat zien.* Hier heb ik kleine stukjes van de **drop**.

- Ik heb **chips**. **Chips**. *Laat zien.* Dit is **chips**. Eten jullie ook wel eens deze **chips**? *Laat kinderen reageren.* Andere **chips**. Maar dit is ook **chips**. Ik denk dat Wop en Lap deze **chips** lekker vinden.

Ik heb deze **chips**. Deze **chips**. En deze **chips**. *Laat de drie bakjes chips zien.*

- En ik heb **yoghurt**. **Yoghurt**. *Laat zien.* Dit is **yoghurt**. Vinden jullie **yoghurt** lekker? *Laat kinderen reageren.* Ik vind **yoghurt** heel lekker. Ik denk dat Wop en Lap **yoghurt** ook lekker vinden.

Ik heb deze **yoghurt**, deze **yoghurt** en deze **yoghurt**. *Laat de drie kommetjes yoghurt zien.*

- Wop en Lap gaan **proeven**. Alles **proeven**. **Proeven** is een klein beetje van iets in je mond doen. Dan kan je **proeven** of je het lekker vinden. Of dat je het **vies** vind. **Vies**. Bwaah! **Vies** is niet lekker.

- Eerst gaan Wop en Lap van deze **drop** **proeven**. *Geef ze allebei een stukje drop. Hoe smaakt het?* Wop en Lap zeggen dat het zoet is. Zoete **drop**. En ze vinden het lekker.

- Ik ga jullie ook even laten **proeven**. *Geef alle kinderen ook een stukje van de drop.* Goed **proeven!** **Hoe smaakt het?** *Laat kinderen reageren.* Zoet. Het is zoete **drop**. En is het lekker of **vies**?

- Wop en Lap gaan de andere **drop** **proeven**. *Geef ze allebei een stukje van de andere drop. Hoe smaakt het?* Wop en Lap zeggen dat het **zout** is. **Zoute** drop. Ze vinden het **vies**. Bah. **Vies**.

- Ik ga jullie ook even laten **proeven**. *Geef alle kinderen ook een stukje van de drop.* Goed **proeven!** **Hoe smaakt het?** *Laat kinderen reageren.* **Zout**. Het is **zoute drop**. En is het lekker of **vies**?

- Hier is de **chips**. Ik ga Wop en Lap van de **chips** laten **proeven**. Eerst deze **chips**.

Geef ze allebei een stukje chips. Hoe smaakt het? Wop en Lap zeggen dat het **zout** is. **Zoute chips**. Ze vinden het lekker. Ik ga jullie ook even laten **proeven**.

Geef alle kinderen ook een stukje van de chips. Goed **proeven!** **Hoe smaakt het?** *Laat kinderen reageren.* **Zout**. Het is **zoute chips**. En is het lekker of **vies**?

Laat Wop en Lap en de kinderen op dezelfde wijze van de zoete en de zure chips proeven.

- En ik heb nog de **yoghurt**. Ik ga Wop en Lap van de yoghurt laten proeven. Eerst deze yoghurt.

Geef ze allebei een lepeltje zure yoghurt. Hoe smaakt het? Wop en Lap zeggen dat het zoet is.

Zoete **yoghurt**. Lekker. Ik ga jullie ook even laten **proeven**. *Laat alle kinderen ook een lepeltje yoghurt nemen.* Goed **proeven!** **Hoe smaakt het?** *Laat kinderen reageren.* **Zuur!** Het is **zure yoghurt**.

Zuur. *Proef zelf ook.* Wop en Lap **proeven** niet goed. Het is **zure yoghurt**. En het is **vies**. Bwah.

Doe dit nogmaals maar dan met de zoute yoghurt, en Wop en Lap vinden weer dat het zoet is.

Ik heb nog deze **yoghurt**. *Geef Wop en Lap een lepeltje zoete yoghurt. Hoe smaakt het?*

Wop en Lap zeggen dat het zoet is. Zoete **yoghurt**. Ik weet niet of het wel zo is!

Willen jullie ook **proeven**? Ja? toch wel. *Laat alle kinderen ook een lepeltje yoghurt nemen.* Goed **proeven!** **Hoe smaakt het?** *Laat kinderen reageren.* Zoet! Het is zoete **yoghurt**. Zoet.

Het is zoete **yoghurt**. En dat is lekker. Mhh.

vervolgactiviteiten		
10. proeven	week 3	dinsdag
10.1 proeven	kleine kring	mondelijke communicatie
<p>Zet alle etenswaren uit de afgelopen periode op een tafeltje en benoem ze samen met de kinderen. Doe de kinderen dan een blindoek om en laat ze de verschillende dingen blind proeven, en zeggen wat het is. En vinden ze het lekker of vies? Laat ze ook omschrijven hoe de smaak is, is het zout, zoet of zuur? Laat ze tussendoor ook iets proeven dat ze nog niet gehad hebben. Wat zou dat zijn?</p>		
10.2 snoep	kleine kring	tekenen
<p>Zorg voor een aantal schoenendozen met deksel. Laat verschillende soorten snoep en koekjes zien en bespreek ze. Laat een afbeelding van een snoepwinkel zien met een bakken vol verschillend gekleurd snoep en verschillende soorten koekjes, bonbons en dergelijke. . Laat de kinderen op een vel papier ter grootte van het deksel van de doos snoepjes of koekjes tekenen. Plak de tekeningen op de deksels van de schoenendozen zodat het bakken met snoep of koekjes worden. Bespreek met de kinderen hoe de snoepjes of de koekjes smaken. Laat ze ook bedenken hoe duur ze worden. Richt dan samen met een groepje kinderen de huishoek in als snoepwinkel. Gaan ze wel eens naar de snoepwinkel? En welk snoep vinden ze het lekkerst?</p>		
10.3 hoe smaakt het?	grote kring	woordspelletje
<p>Plak een geel, een rood en een blauw velletje papier op de grond. Geel is zuur, rood is zoet en blauw is zout. Zet alle etenswaren op een laag tafeltje naast je. Pak iets en wijs een kind aan. Laat het kind benoemen wat het is en het bij zoet, zuur of zout zetten. Daar zullen de meningen wel eens over verschillen. Ga daar op in en laat kinderen proberen uit te leggen waarom ze iets zout of zoet vinden.</p>		
10.4 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drop is rood. - chips is snoep. - proeven doe je met je mond. - yoghurt is zuur. - yoghurt is zoet. 		
10.5 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kun je ook met je neus proeven? - waarom is drop zwart? - hoe maken ze chips? - hoe maken ze yoghurt? 		

11. thee drinken	week 3	woensdag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze weten hoe je thee moet zetten.		
voorbereiding		
Zet een tafeltje in de kring met Wop en Lap in een stoeltje erbij. Zorg voor een thermoskan met heet water, een theepot en losse thee (geen theezakje). Zorg voor een tas met een pak koekjes en een flinke reep chocolade. Zorg voor een pot met suiker, een pak melk, een kannetje en drie kopjes. Zorg voor bekers voor de kinderen.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
houden van	Als je van iets houd dan vind je het lekker om te eten. Of leuk om te doen.
de thee	Thee is om te drinken. Thee is warm.
de pot	Een pot is om iets in te doen. Thee of suiker doe je in een pot .
de suiker	De suiker is zoet. Suiker lijkt op wit zand.
de melk	Melk is om te drinken. Melk is wit.
het slokje	Een slokje is net als een hapje maar dan van drinken.
het koekje	Een koekje is zoet. Koekjes eet je bij de thee.
de chocolade	Chocolade is bruin en zoet Chocolade is snoep.

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je drinkt samen met de kinderen thee. Met een koekje en een stukje chocolade.

Wat vertel je:

- Ik **houd van thee**. Van **thee**. Ik vind **thee** lekker om te drinken. Ik **houd van thee!**

En daarom wil ik **thee** gaan drinken. **Thee** gaan drinken met Wop en Lap.

Ik heb hier een **pot**. *Laat de theepot zien*. Een **pot**. In deze **pot** ga ik **thee** maken.

Dan heb ik water nodig en **thee**. Kijk, dit is **thee**. *Laat de thee zien en ruiken*. **Thee** ruikt lekker hè.

Daarom **houd** ik **van thee**. **Houden** jullie ook **van thee**? *Laat kinderen reageren*.

- Het water moet je koken. Het water moet heel erg warm zijn. Hier heb ik een kan. *Laat zien*. Met water dat gekookt is. Ik doe een beetje **thee** in de **pot**. *Laat zien*. En dan doe ik het hele warme water erbij.

In de **pot**. *Giet het hete water in de pot*. Nu moet ik even wachten. Tot is de **thee** klaar is.

- Ik heb glazen. Ik heb bekers. Ik heb kopjes. *Richt je tot de kinderen*. Waar drink je **thee** uit? *Laat kinderen reageren*. Uit kopjes. Ik ga kopjes neerzetten. Kopjes voor de **thee**. *Zet drie kopjes neer*.

En ik heb **suiker** nodig. **Suiker**. Dit is **suiker**. *Laat zien*. **Suiker** is zoet. De **suiker** zit ook in een pot.

Deze **pot**. *Wijs aan*. Ik **houd** niet **van suiker** in de **thee**. Maar Wop en Lap wel. **Houden** jullie **van suiker** in de **thee**? *Laat kinderen reageren*.

- Ik heb ook nog **melk**. **Melk**. *Laat zien*. In de **thee** kun je een beetje **melk** doen. Ik **houd van melk** in de **thee**. Maar sommige mensen vinden dat vies. **Houden** jullie **van** een beetje **melk** in de **thee**? *Laat kinderen reageren*.

- De **melk** zit in een pak. Ik doe een beetje **melk** in dit kannetje. *Laat zien*. Dan heb ik een kannetje met **melk**. Dat is leuker bij de **thee**. *Schenk wat melk in het kannetje*.

- Nu heb ik alles. Een **pot** met **thee**. Een **pot** met **suiker**. En een kannetje met **melk**. *Wijs alles aan*.

De **thee** is klaar! Ik ga de **thee** in de kopjes doen. *Schenk de thee in*. Ik doe voor mij nog wat **melk** erbij. Ik neem alvast een **slokje thee**. Een klein **slokje**. De **thee** is nog warm. *Neem een slokje thee*.

Wop neemt ook een **slokje**. En Lap neemt ook een **slokje**. *Laat Wop en Lap een slokje nemen*.

- Wop wil wat zeggen. *Doe alsof Wop wat in je oor fluistert*. Wop wil een **koekje**! Een **koekje** bij de **thee**. Heb ik **koekjes**? Wacht eens even. In mijn tas. Ja. Hier heb ik **koekjes**. *Laat zien*.

Een heel pak **koekjes**! Wop krijgt een **koekje**. Lap krijgt een **koekje**. En ik ook. Ik **houd van koekjes**. **Houden** jullie ook **van koekjes**? *Laat kinderen reageren*.

- Lap wil wat zeggen. *Doe alsof Lap wat in je oor fluistert*. Lap wil **chocolade**! **Chocolade** bij de thee. Heb ik ook **chocolade**? Wacht eens even. In mijn tas. Ja. Hier heb ik ook **chocolade**. *Laat zien*. Een groot stuk **chocolade**! Ik maak wat stukjes **chocolade**. *Breek wat stukjes af*.

- Lap krijgt een stukje **chocolade**. Wop krijgt een stukje **chocolade**. En ik ook. Ik **houd van chocolade**. **Houden** jullie ook **van chocolade**? *Laat kinderen reageren*.

- Jullie **houden van chocolade**. Jullie **houden van koekjes**. En jullie **houden van thee**. Willen jullie ook een **slokje thee**? Met een **koekje** en een stukje **chocolade**? *Laat kinderen reageren*.

Geef aan wie dat wil een bekertje thee met een koekje en een stukje chocolade. Wijs de kinderen erop dat ze kleine slokjes moeten nemen. De thee is warm!

vervolgactiviteiten		
11. thee drinken	week 3	woensdag
11.1 thee drinken	kleine kring	mondelijke communicatie
Drink samen met de kinderen en met Wop en Lap thee in de huishoek. Zorg ervoor dat je echte thee hebt en uit echte kopjes drinkt. Drinken de kinderen thuis ook thee? En wat eten ze dan bij de thee?		
11.2 thee zetten	kleine kring	mondelijke communicatie
Zorg voor een aantal verschillende theesoorten (niet in zakjes, of haal het uit de zakjes): zwarte thee, groene thee, kruidenthee, maar ook verse kruiden zoals pepermunt en salie, en verse gember stukjes fruit. Zorg voor een thermoskan met heet water. Laat alles zien en bespreek het met de kinderen. Zou je daar allemaal thee van kunnen maken? Maak verschillende soorten thee met de kinderen en proef ze. Is het lekker of vies?		
11.3 koekjes	kleine kring	handvaardigheid
Maak vooraf een eenvoudig koekjesdeeg. Laat het deeg en de ingrediënten zien en vertel hoe je het deeg hebt gemaakt. Zorg voor wat attributen om de koekjes mee te versieren, zoals bijvoorbeeld rozijnen, amandelen of stukjes chocolade. Laat de kinderen met vormpjes verschillende koekjes uitsteken en versieren en bak ze in de oven. Bespreek of er thuis ook koekjes worden gebakken, wie dat doet en wat voor koekjes dat zijn.		
11.4 een pot kleien	kleine kring	handvaardigheid
Maak vooraf een pot van klei. Laat de pot zien aan de kinderen. Wat zou je in de pot kunnen doen? En hoe heb je die pot gemaakt? Laat de kinderen dan zelf van klei een pot maken.		
11.5 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:		
<ul style="list-style-type: none"> - in een pot kun je ook boeken doen. - suiker is zuur. - melk komt van een boom. - chocolade is ook wel eens wit. - jullie houden van groente. - ik neem een slokje yoghurt. 		
11.6 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.		
Vragen die je kunt stellen:		
<ul style="list-style-type: none"> - hoe maken ze melk? - kun je van thee ook koffie maken? - hoe maak je een koekje? - waarom is suiker wit? 		

12. taart	week 3	donderdag
doel		
De kinderen kennen de clusterwoorden. Ze weten hoe je een taart kunt maken.		
voorbereiding		
Zet een tafeltje in de kring. Zorg voor pannenkoeken, aardbeien, slagroom en een rondje om uit een pannenkoek rondjes te steken. Zorg voor een plank, een mes en een bordje. Zorg voor een afbeelding van een taart en zet die op het digibord.		

woorden / definities / voorbeeldzinnen	
<i>De definities of voorbeeldzinnen kunnen gebruikt worden in de verschillende activiteiten.</i>	
de taart	De taart is een grote zoete koek met lekkere dingen erin.
de pannenkoek	De pannenkoek is een soort dunne grote koek. Pannenkoeken zijn lekker.
het rondje	Het rondje is iets dat helemaal rond is.
de aardbei	De aardbei is rood en zoet. Aardbeien zijn fruit.
de slagroom	Slagroom is wit en zoet. Slagroom zit in taart.
smullen	Je bent aan het smullen als je iets eet dat heel erg lekker is.
dikker	Als je elke dag taart eet dan word je steeds dikker .

Taalkring

Speel de gebeurtenis uit in de grote kring en geef daarbij betekenis aan de clusterwoorden.

Wat gebeurt er:

Je maakt een taartje van pannenkoek, aardbeien en slagroom.

Wat vertel je:

- Gisteren hebben we thee gedronken. Met een koekje een stukje chocolade erbij.

Vandaag wil ik een **taart** maken. Een **taart** maken. *Laat een afbeelding van een taart zien.*

Niet zo'n grote **taart**. Ik ga een kleine **taart** maken. Een **taartje**. **Taart** is zoet en lekker.

Ik houd van **taart**. Jullie ook? *Laat kinderen reageren.*

- Hier heb ik een **pannenkoek**. *Laat zien.* Een **pannenkoek**. **Pannenkoeken** vind ik ook lekker, maar een **pannenkoek** is nog geen **taart**. Van de **pannenkoek** ga ik een **taartje** maken.

- Kijk, hier heb ik een **rondje**. *Laat het ronde vormpje zien.* Een **rondje**. Het is rond. *Wijs met je vinger aan.* Met het **rondje** ga ik een **rondje pannenkoek** maken. *Steek een rondje uit de pannenkoek.*

Kijk, een **rondje pannenkoek**. *Laat zien.* Het **rondje** heb ik nodig voor de **taart**.

Leg het rondje op een bordje.

- Op het **rondje** doe ik **aardbeien**. **Aardbeien**. Dit zijn **aardbeien**. *Laat zien.*

Aardbeien zijn rood en heel erg zoet. Ik houd erg veel van **aardbeien**. Houden jullie ook van **aardbeien**? *Laat kinderen reageren.*

- Zo zijn de **aardbeien** nog een beetje groot. Ik snijd er plakjes van. Op de plank. *Snijd plakjes van een aardbei.* De plakjes **aardbei** leg ik op het **rondje**. Nu doe ik er wat **slagroom** bij.

Slagroom. *Laat zien.* Dit is **slagroom**. **Slagroom** is ook een beetje zoet. En heel erg lekker.

Met **slagroom** wordt het echt een **taart**. Ik smeer de **slagroom** met een mes er op. *Doe er slagroom op.* Mhhh, dat wordt **smullen**! **Smullen**. **Smullen** is iets eten dat heel erg lekker is.

- Maar zo vind ik het **taartje** nog een beetje dun. Ik wil de taart **dikker** maken. **Dikker**. *Laat zien met je vingers.* Ik doe er nog een **rondje pannenkoek** op. Ik vind de **taart** nog steeds een beetje dun. Wat vinden jullie? *Laat kinderen reageren.*

- Ik ga er nog een **aardbei** op doen. Deze **aardbei** snijd ik ook in plakjes. De **aardbei** doe ik er op.

En **slagroom**. Ik houd van **slagroom**. Mhh, dat wordt **smullen**.

- Nu is het **taartje** al wat **dikker**! Nog een **rondje pannenkoek** erop.

Ik wil de **taart** nog een béétje **dikker**. Een beetje **dikker** maken. Nog wat plakjes **aardbei** erop.

En dan een beetje **slagroom**. En nog één **rondje pannenkoek**. *Maak nog een laag op het taartje.*

- Nu is het een echte **taart** geworden. Dat wordt **smullen**! Een dikke **taart**.

Met **aardbeien** en **slagroom**. Mhhh. Dat wordt **smullen**! Maar ik heb nog maar één **taartje**.

Dat is te weinig voor ons allemaal. Maar straks gaan we samen meer **taartjes** maken.

Genoeg voor iedereen. En dan gaan we samen **smullen**.

vervolgactiviteiten		
12. taart	week 3	donderdag
12.1 taarten maken	kleine kring	mondelijke communicatie
<p>Laat afbeeldingen zien van verschillende taarten. Bespreek die met de kinderen en geef daarbij ook aandacht aan de vorm en de wijze waarop de taart versierd is. Eten de kinderen wel eens taart? En wanneer eten ze taart? Zorg voor de spullen om de taart te maken: pannenkoeken, aardbeien maar ook ander fruit, slagroom en dingen om de taart te versieren.</p> <p>Zorg naast een rondje om mee uit te steken ook voor een vierkante en driehoekige uitsteekvorm.</p> <p>Laat alle kinderen een taartje maken. Maak zelf ook een paar taartjes, waaronder ook een hartig taartje met een sardientje en een blaadje koriander erop. Dat kan ook! Bespreek de taartjes met de kinderen en maak er foto's van.</p>		
12.2 reuzentaart	kleine kring	buitenspelen
<p>Maak samen met de kinderen een reuzentaarten in de zandbak tijdens het buitenspelen. Zorg voor allerlei (afval) attributen waarmee je de taart kan versieren: lege melkpakken, lege plasticflesje, plastic bekertjes, veren, stokjes, enzoverder. Maak foto's van de reuzentaart.</p>		
12.3 waar / niet waar	grote kring	woordspelletje
<p>Doe steeds een bewering en laat de kinderen daarop hun duim omhoog doen (waar), of omlaag (niet waar). Beweringen die je kunt doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taart is zoet. - een pannenkoek is een soort brood. - van vieze dingen kun je smullen. - ik ben dikker dan jullie. 		
12.4 vragen om over te praten	grote kring	woordspelletje
<p>Stel een vraag en laat de kinderen daarover nadenken. Als ze een antwoord hebben mogen ze dat zeggen. Laat ze ook vertellen waarom iets wel of niet zo is.</p> <p>Vragen die je kunt stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe kun je van een vierkant een rondje maken? - hoe maak je slagroom? - komen aardbeien van bomen? - kun je elke dag taart eten? 		

de winkel

kopen

open (winkel)

dicht (winkel)

de portemonnee

het geld

betalen

asjeblieft

dank je wel

de worst

de cent

genoeg

duur

goedkoop

teveel

het vlees

te weinig

boodschappen doen

de boodschappen

het mandje

nemen

het broodje

de sinaasappel

de peer

de rijst

de boterham

met

de kaas

de plak

bovenop

de hap / het hapje

de jam

de boter

smeren

de pindakaas

het fruit

de appel

de banaan

de kiwi

de fruitsalade

heel

snijden

het mes

half

even klein

tafel dekken

het bord

zetten

de lepel

erbij

leggen

elk

de vork

het pak

de chocomel

de fles

het appelsap

de kan

de limonade

de koffie

het beste

het glas

de beker

het kopje

de groente

de aardappel

de tomaat

de sla

de boon

alles

worden

de borstel

koken

de pan

het deksel

de soep

roeren

knoeien

het schort

het zout

het drop

de chips

de yoghurt

proeven

vies

hoe smaakt het?

zout

zuur

houden van

de thee

de pot

de suiker

de melk

het slokje

het koekje

de chocolade

de taart

de pannenkoek

het rondje

de aardbei

de slagroom

smullen

dikker